

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. BUZA BÉLA.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félfévre 5 korona. Negyed évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér. Hirdetéseket a legjutányosabb árban közölünk.

Zemplénnvármegye és a köztisztesség

Irta: Buza Barna.

A feltámadás ünnepe talán Zemplénnvármegyében is meghozza a régi virtus feltámadását.

Andrássy Gyula gróf indítványt adott be a vármegye március 27-iki közgyűlésére, amelyben megbélyegzi a kormányt a köztisztességbe ütköző visszaéléseit. Az indítvány szövegét lapunk más helyén közöljük. E telet az indítvány felett kell a vármegye közgyűlésének március 27-én döntenie.

Méltó lesz-e ezen a napon Zemplénnvármegye az ő nemes és tiszta multjához?

En hiszem, hogy méltó lesz. Hiszem, hogy egy napra látni fogjuk megint a régi fényt, a régi erkölcsöt, a régi kuruc vármegyét.

Az utóbbi évekből keserves tapasztalatok állnak előttem, s ha csak ezeket nézném, nagyon kevés bizodalom lehetne.

De úgy érzem, hogy most más a helyzet, mint eddig volt. Azok politikai kérdések voltak: a bank, a véderő, a házszabálykérdései. Ez a mostani lényegében nem politikai kérdés. Több annál: ez egyenesen a köztisztesség kérdése.

Politikai nézetek lehetnek különbözők, de a tisztesség dolgában eddig még csak egyféle volt a vélemény Zemplénnvármeg-

gyében. Lehetetlen hogy ennek a vármegyének nagy többsége ne álljon ma is rendületlenül a tisztesség legszigorubb követelése mellett.

Szabad-é kormányának az állam nevében kötött szerződésekkért a szerződő feleltől külön fizetéseket követelni a kormányparti kassza részére?

Szabad-é azért adni bérbé valakinek előnyös feltételek mellett az állam vagyonát s jövedelmét, mert az illető milliókat fizetett a pártkasszába?

Szabad-é a pártkasszába fizetett pénzekért árulni a rangokat, címeket, kitüntetések? Szabad-é ilyen módon áruba bocsátani, prostituíálni a király kinevező aláírását?

Es szabad-é az ilyen utakon szerzett milliókat a választók megvesztegetésére használni?

Ezekre a kérdésekre kell majd csüörtökön felelnie Zemplénnvármegye közönségének.

En azt hiszem tisztességes embernek ezekre csak egy válasza lehet, Lehetetlenség, hogy tisztességes ember ezeket a dolgokat helyeseknek, megengedhetőeknek, erkölcsösöknek tartsa, akármilyen is különben a politikai álláspontja.

S lehetetlen, hogy magyar emberek szavazatukkal helyeseljék

ezeket a gyalázatoságokat, amik az egész világ előtt szégyent hoztak a magyar nemzetre, világ csufjává tették ezt a szerencsétlen országot.

Emelkedjünk felül a politikai tekintetekre, ne nézzünk pártokat, személyeket, ne legyen azon a megyegyűlésen előttünk más csak aminélkül minden országnak el kell pusztulnia: a köztisztesség!

Jó-e az, türethető-e az, hogy a kormány becsutelen utakon, az ország vagyonának, érdekeinek, jóhírnevének bűnös megkárosításával összegyűjt 40 milliót, s ezt a választásokon az emberek szavazatának megvásárlására, becsületének megrontására használja fel?

Tegye a szívére a kezét minden becsutelen ember, akár ellenzéki, akár kormányparti, s úgy mondja meg, hogy jónak helyesnek, erkölcsösnek tartja-e ezt?

Mert erre kell feleletet adnunk március huszonhetedikén.

A köztisztesség zászlóját lobogtatja az a kéz, amelyben a legjobb s legméltóbb helyen van az a zászló: Andrássy Gyula keze!

Sorakozzék ez alá a zászló alá pártkülömbőség nélkül mindenki, aki tisztának becsutelennek erkölcsösnek akarja Magyarországot közéletét. Jöjjön ide mindenki aki nem akarja, hogy a gyalázat tészke, a világ megvetett szégyenfoltja legyen ez a mi beszennyezett országunk.

Nem lesz most ezen a megyegyűlésen kormánypart, függet-

lenségi part, alkotmánypart. Két part lesz itt csak: a köztisztesség partja és a panamák partja.

Hiszem, hogy a köztisztesség partján lesz az óriási többség. Hiszem, hogy még akik másképp kormánypartiak is, azok se fogják azonosítani magukat avval a miniszterelnökkel, aki meglopta az ország érdekeit, s mikor kérdőre vonták gyalázatosan, cégelesen hazudott, Legyen kormányparti valaki, tartson a hatalommal de ilyen piszkos emberhez ne sülyesse le magát szavazatával az, akiben önért van.

Tegyük meg mindent, amitőlünk telik, hogy fényes emlékü legyen Zemplénre ez a csüörtöki megyegyűlés. Toborozzuk, gyűjtjük a híveket, bátorítsuk a féltérkeket, erősítsük az ingadozókat. Ettől a nyomorult kormányrendszertől félnek, amelynek egy pár hónap alatt bele kell fullnia a saját becsutelenségeinek a fer-tőjébe? Ennek a veszendő sorához akarják kötni magukat?

Jönni kell, rövid időn jönni kell a tisztesség korszakának. Ki akarja, hogy abban a korszakban, amely sokkal hosszabb lesz, mint ennek a szennyes rendszernek az uralma, örökre megbélyegzett legyen a neve mostani szavazata miatt? Gondoljon a jövőre s gondoljon a nevének tisztességére!

Ugy igyekezzünk, hogy az a csüörtöki nap a köztisztesség ügyének fényes diadala legyen!

—

Feltámadás.

Törrel a szívében elhantolva rég
Alkotmány, szabadság, hős-magyar
[dicsőség,
Testvérkéz gyilkolta, nem ádáz
[ellenség,
Magyarok istene, feltámadunk-e még?

Holt ez a nemzet, nézd, hogy gyalázzák,
Meg sem mozdul, pedig szívet varjuk
[vájják,
Holt országn szíve körül mennyi pibék!
Magyarok istene, feltámadunk-e még...?

Kroó József.

A nagy pillanat.

Zoltán fenn áll a dobogón.
Igyekszik leplezni az izgatottságát,
de a vonó annyira reszket a kezében,
hogy már azt hiszi, nem is fog tudni játszani.

Erélyesen elhatározza, hogy erőt fog venni magán. Hiszen itt van az élete nagy pillanata. Most fogja előadni a remekművet, amely az ő mélységekkel, színekkel csordultig tele lelkéből fakadt. Most fogják őt végre megismerni és méltányolni. Ezzel a sikerrel fogja megalapítani a szerencsését.

De hátha nem érik meg az ő nagy kompozícióját? Hátha leki-csinylős, letérés lesz a vége?...

A zongorán felesendülnek a bevezető akkordok. Ezek a hangok, az ő lelkének annyira intim gyermekel, megnyugtatóják egy küssé és felkeltik az önbizalmát. Már nem remeg a keze. Ontadatos nyugalommal néz végig a közönségen. Ezek az előkelő uriember és ragyogó asszonyok mind ráfűggesztik a tekintetüket.

Csend van. Csak a zongora hangjai hullámoznak végig a levegőn, amely egy küssé fűlledt és meglehetősen meleg. Az ivlámpák lángjai megremegnek olykor. Mintha a pompásan fonódó akkordok remegtették volna meg, amint tovább szállnak a káprázatos fényben.

Mindjárt jön az az ütem, amikor a hegedű is megkezd a szerepét, halk, lágy beleszóllással.

Zoltán lassu, betanult mozdulattal az álla alá illeszti a hegedűt. Játsszani kezd. Az első hangok egy küssé batoratlanok. De aztán kezd belemelegedni.

Gyöngéden, szeretettel simogatja a hurokat a vonóval. Később széles, patetikus hangok következnek.

Zoltán még sohasem játszott ilyen nagy tereben és valósággal megdöbben, smint a hangok egyre fokozódó erővel zognak, ömlenek a vonója alá. Betöltik a termet és mintha felkavarnák a levegőt.

Es ezeket a csodálatos hangokat ő hozza ki abból a kopott hegedűből! Elszedül ezektől a hangoktól.

Mintha nem is az ő kompozíciója lenne ez a csodálatos, tulvilági zene. Ugy élvezi a darabját, mintha valami új, soha nem hallott muzsika zengne a fülébe. El is feledkezik róla, hogy ő most tulajdonképpen hegedül. Maguktól mozognak az ujjai és olyan könnyűnek, olyan hihetetlenül könnyűnek éri magát, pedig az izzadság gyöngyözik a homlokán a nagy melegtől és az izgalomtól.

Most éri el a darab tetőpontját. Viharzó futamok, lélekbemarkoló, hatalmas menetek, csillogó, káprázatos nehézségek, amelyek szuverén könnyedséggel siklik tova.

Erzi, hogy most ura, föltétlen ura a hegedűnek. A szeszélyes hangszer úgy engedelmeskedik neki, mintha nem is az ujjával, hanem egyenesen a lelkével illelné a hurokat. Ugy éri, hogy repül, repül itt

az emberek feje fölött, ő, hangok királya, — és ezek megittasulva, gyönyörteljes aléltságban hódolnak előtte.

Micsoda siker! Micsoda diadal! A közönség lélekzetvisszafojtva hallgat. Némelyek önkéntelenül előrehajolnak a zene hatalmas hipnózisa alatt. Atszellemült arcok, lázasan csillogó szemek...

... Egyszerre valami mozgás támad a közönség között. Suttogás majd hangos beszéd, esportolás...

Zoltán zavarodott idegekkel félben hagyja a hegedűt. Ertelenül bámulja az embereket.

Az történt, hogy egy asszony a nagy melegtől elájult.

Valaki már hozott vizet és a beteget hamarosan felocsolják. Nincs semmi komolyabb baj.

Zoltán elfogja valami emberföltötti elkéserecs. Az ő nagy kompozíciója... Most fűtté vált minden. El van rontva, tönkre van téve. Még egyszer elkezdje? Most? Ezek után?...

A világ elsötétedik előtte. Ökölbe szorított kezekkel leugrik a pódiumról. Erthetetlen szavak csuklanak elő a torkából.

Szaladgál a tereben és fel-dönti a székeket.

Andrássy indítványa és a főispán.

A Zemlénben egy sajtósági hangu és sugalmazott közlemény jelent meg a multkor, amely csudálatosképen azt emlegeti, hogy az ellenzéki lapok Mecner főispán közeli bukásáról írnak. Pedig tessék átnézni, az utolsó félesztendőben egy betű se volt az itteni ellenzéki lapokban arról, hogy a főispánváltásra lenne kilátás. Sőt nagyon is kértük a főispánt, hogy maradjon, mert neki csak evel az egész piszkos kormányrendszerrel együtt szabad megbuknia. A Zemlén mégis szükségesnek látja cáfolni a főispán bukásának a hírést s hangoztatni, hogy a főispán állása *soha olyan szilárd nem volt mint most.* Hála Istennek, nagyon örülünk rajta, s csak azon csodálkozunk, hogy jut eszébe a Zemlénnek olyan hevesen cáfolni azt, amit senki egy szóval se állított.

Azt hisszük, Andrássy indítványával van az egész összefüggésben. Mert szóbelileg is erősen terjesztik, hogy *ez az egész akció a főispán személye ellen irányul.* Ezt már más politikai indítványoknál is híresztelték így a főispán részéről, ez az ő egyik régi kortesfogása ilyen alkalomkor. Természetesen az egész híresztelés valótlan. Ez az indítvány tisztán politikai, helyesebben az ország köztiességével foglalkozó, s a főispán személyéhez semmi köze nincs. A főispán személye más dolog, arról nekünk is megvan a magunk jól ismert véleménye, de ez az indítvány is egészen más dolog, ez az ország közügyeivel foglalkozik, nem a helyi hatalom kérdésével.

Nem tudja, hogy mit cselekszik. Mintha félálomban hallaná maga körül a sottogást:

— Megbolondult! Szegény ember...

Egy barátja karonfogja és kivezeti. Zoltán engedelmeskedik. Nagyon gyengének érzi magát.

Kocsiba ülnek.

Zoltán kinéz a kocsis ablakán és látja az ismerős házakat, utcákat. Milyen furcsa. Az előbb még hegedült. Es most itt ül ebben a kocsiban. De hiszen ezek a házak ugyan olyanok, mint mikor erre jött... Nem változott semmi...

Ez olyan nevelésnek látszik előtte. Ezek a régi házak...

Es elkezd nevetni. Előbb esendesen. Aztán torkszakadtából.

Szembenez a barátjával. Milyen ijedt arca van ennek az embernek.

— Hja, persze. Ez azt hiszi, hogy bolond vagyok. Pedig nem vagyok bolond... Valjón mit szólna hozzá, ha megfogná a torkát?

... Eh! Mire való lenne ez... Vagy csakugyan bolond vagyok?..

Zoltánnak hideg verejték ül a homlokára. De azért nevet.

Aztán hirtelen torkon ragadja a barátját, Dulakodnak.

A kocsis pedig megy tovább. Megy tovább az ismerős házak között.

Kárpáthy László.

Megyegyülés.

Lázás érdeklődéssel várják most már az egész vármegyében a csütörtöki megyegyülést.

Andrássy Gyula gróf mozdult meg, ő hívja harcba a vármegye közönségét a köztisztesség ügyéért. Mindenki tudja, érzi, milyen óriási döntő jelentősége van Andrássy Gyula akcióba lépésének.

Andrássy Gyula gróf és társai a következő indítványt adták be a megyegyüléshez:

I n d í t v á n y .

Minthogy a jelenlegi kormány többségét nyilvánvalóan illetéktelen vagyoni eszközök felhasználásával szerezte meg,

és minthogy ez a kormány a kormányzati hatalom megtartását az ország régi jogainak és ezredéves közszabadságoknak föllodásával, igyekszik biztosítani,

minthogy végül a jelenlegi kormány elnöke, — az ellene emelt súlyos vádakkal szemben — nem

kereste az alkalmat — a tárgyi igazság bizonyításával való — egyedül erkölcsös és egyedül komoly védekezésre, ezekfolytan Zemlén vármegye törvényhatósága a jelenlegi egész kormány, valamint annak elnöke irányában bizalmatlanságát nyilvánítja és egyben mély sajnálattal látja, hogy az országgyűlés képviselőházának jelenlegi vezetése a parlament alkotmányos szabadságának biztosítása helyett, a parlament szabadságát elfojtja.

Andrássy Gyula gróf sk.,

Moskovics Géza sk.,

Matolai Etele sk.,

Hadik Barkóczy Endre gróf sk.,

Mecner Béla sk.,

Bernáth Béla sk.,

Együttal az indítványozók a következő körlevelet intézték a vármegye bizottsági tagjaihoz:

A súlyos politikai helyzettel szemben való állásfoglalás végett kérjük mélyen tisztelt Bizottsági Tagtársainkat, hogy Zemlénvármegye törvényhatósági bizottságának 1913. évi március hó 27-én délelőtt 9 órakor tartandó rendes közgyűlésén minél teljesebb számban megjelenni sziveskedjenek.

Hazafias tisztelettel:

Gróf Andrássy Gyula,

Gróf Hadik-Barkóczy Endre

zempléni Moskovits Géza,

Mecner Béla,

Matolai Etele,

Bernáth Béla.

A gyűlésen előreláthatólag nagyon sokan fognak megjelenni. Az indítványhoz először Andrássy Gyula gróf fog hozzászólni, akinek felszólalása nagyérdékű, fontos politikai nyilatkozat lesz.

Mecner főispán kétszer egymásután volt már Pesten, azt mondják, a lemondását is benyújtotta, de Lukács nem fogadta el, hanem utasította, hogy Andrássy indítványa ellen vegye fel a harcot. Így előreláthatólag nagy összeütközés lesz. Mondják, hogy az indítvány ellen Molnár Béla fog felszólalni.

Biztató jelek.

Irta: Buza Béla

Fájdalmas lemondó, elkeseredett hangulattal ültük meg nemrég tavaszi nemzeti ünnepünket, s ma a feltámadás ünnepén még mindig nem költözött a lelkekbe a hitnek, a reménynek, a bizalomnak az érzése egy jobb jövő, egy szebb, egészségesebb átalakulás iránt.

A lemondásra, az elkeseredésre tényleg ezer okunk van, a bizakodásra igen kevés. A nyers erőszak, a párturalmi abszolutizmus győzött az egész vonalon, s a helyzet ma tényleg az, hogy az ellenzék teljesen leverve, úgyünk ma elveszve van. S minden jó érzésű embernek, akinek van fogalma a törvényekről, s az erkölcsi szabályokról, égnek áll a hajszála, ha végiggondol azon, hogy milyen erkölcsökkel, milyen fegyverekkel sikerült a kormánynak ezt a diadalt kivívni.

Nem sok okunk van tehát arra, hogy egy jobb jövő előjöttében bizakodjunk.

En azonban e szomorú, sivár helyzetben is találok tüneteket, találok jelenséget, amelyek engem teljes örömmel töltenek el, hogy bár a mi igazságaink csak keresztre lettek ugyan feszítve, de fel fognak támadni nem is olyan sokára és diadalmaskodni fognak.

Jóleső örömmel láttam azt, hogy az elmúlt évnek hajmeresztő eseményei és történelmi időkert jelző tanulságai ellenállhatatlanul sodortak a radikálisnak s a demokráciának karjaiba olyan férfiakat, olyan politikusokat és pártokat, akik eddig igen messze álltak ezektől az elvektől. Olyan politikusokat és olyan pártokat, akiknek egyénisége, sulya, értéke megbecsülhetetlen azoknak a táborában, akik már régen küzdenek a népjogok kivívásáért. Látom azt, hogy az általános titkos választói jognak az elve ma már elfogadott, udvarképes lett mindenütt, ahonnan eddig száműzve volt, ma már arisztokraták, grófok veszik ajkukra ezt a jelszót, s az elvek kivívásáért baráti kezet fognak a dolgozó munkással.

Felemeiő szép látvány ez, s biztos sikert, biztos jövőt ígéro jelenség.

De nem csak ennyit látok a mai helyzetből. Látom azt is, hogy egy új, egészségesebb, erkölcsösebb rendszer eljöttének, Magyarország demokratikus átalakulásának útjában ma már nem is elvek, pártok, emberek állanak, ezt a rendszerváltozást ma tisztán egy ember akadályozza meg. Egy ember, az ő csodálatos egyéniségével, meggyőzőhetetlen avult felgőgásaival, párhíveire gyakorolt megfejthetetlen lenyűgöző hatalmával áll szemben ma milliók vágyával

milliók törekvésével. Hogy ma még ellent tud állani, azon ne csudálkozunk. Neki megadatott az a hatalom, hogy egyetlen szavára állig fegyvertett emberek ezrei állanak szurony szegezeve a fegyvertelen néppel szemben.

Egy embernek azonban az élete is, a hatalma is véges. *Nemcsak véges, de nagyon is rövid.*

Ime, ezek a jelenségek adhatnak nekünk hitet, erőt arra, hogy ne csüggedjünk, hogy bizunk elveink diadalában, bizunk a meggyilkolt igazság feltámadásában.

A tudomány mai álláspontja szerint bebizonyíthatóan az Odol a legjobb szer a száj — és a fogak ápolására.

Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

Ujhely város köztisztasága.

E ősmérjük, hogy ez a cím nem egészen helyes. Mert tulajdonképpen azt kell itt volna a sorok élére írni: „Ujhely város köztisztasága”. Tisztaságnak itt csak kellene lenni, de mint meglevő valamiről nem beszélhetünk róla.

Azokról a visszáss állapotokról, amelyek ezt a köztisztaságot eredményezik, már az unalomig gyakran zengedett a helyi sajtó. De nálunk az a szokás, hogy a közérdekű cikkeket szépen elolvassuk, esetleg egy kisit megesóváljuk a fejünket, hümmögünk, bólingatunk, — aztán pedig minden marad a régiben.

Azaz hogy most mégis történt valami, amit érdemes ide iktatnunk. De ne gondolja a szives olvasó, hogy talán a köztisztaság emelése érdekében történt valami. Nem. Hanem a rendőrség sajtókönyvében találtunk néhány sor írást a köztisztaság ügyére vonatkozólag, s ez a pár sor méltán üthet szegyet mindazoknak a fejébe, akik még mindig érdemesnek tartják a köztisztaság agyoncsépelet kérdésével foglalkozni.

A dolog története a következő: A „Felsőmagyarországi Hírlap” mult szombati számában kifogásoltuk, hogy a rendőrség a Zárda utcában személtérakodó-helyet létesített. Erre a közleményünkre reflektál a rendőrség a sajtókönyv útján, ahol is arra oktatja ki az újságírókat, hogy a köztisztaság kérdésében a rendőrség nem vonható felelősségre. Nem vonható pedig

„Juori“ levélpapír, 50 levélpapír és 50 boríték
I KORONA
 Landesmann Miksa és Társa könyv- és papirkereskedésében.

felelősségre azon oknál fogva, mert a rendőrség csak a felügyelet gyakorlására hivatott közeget, s köztisztaságot teremteni nem áll módjában. Ha módjában állna, — mondja a rendőrségi kommuniké, — akkor mintaszteri köztisztasági állapotot tudna teremteni.

Tehát tudna, de nem áll módjában, mert ő csak felügyelő hatóság. Hozzáteszi még, hogy ebben a tekintetben a polgármestert kell felelősségre vonni, mint a város tisztántartására hivatott hatóságot.

Mindenekelőtt nem értjük, mit ért hát a rendőrség »felügyelet«- alatt. Ezt eddig úgy értelmeztük, hogy a köztisztaságra kell felügyelnie. A kommunikéből azonban olyasmi világlik ki, mintha a rendőrségnek nem a köztisztaságra, hanem a polgármesterre, mint a tisztaság fenntartására hivatott hatóságra kellene felügyelnie.

Szerény véleményünk szerint ez nem egészen helyes magyarázat. De hiszen bennünket különben a dolgunk nem ez az oldala érdekelt. A közérdek szempontjából nem az a lényeg, hogy kit lehet felelőssé tenni, hanem az, hogy valami történjék az állapotok megjavítására. Már pedig azzal a köztisztaság ügye egy lépéssel sem halad előre, ha a rendőrség a polgármesterre tölta a felelősséget. Ez bennünket nem vizsgálhat meg. Intézkedést kérünk a közérdek nevében, — s hogy ez az intézkedés a rendőrségtől jöjjön-e, vagy a polgármestertől, az nekünk édes mindegy.

Hogy — a kommuniké szerint — a városi fogatok nem állnak a rendőrség rendelkezésére, ezen segítsenek a városi urak a saját belátásuk szerint. Es ügyeljen fel az egyik a másikra, vagy a másik az egyikre, — ez bennünket nem érdekelt. Annyi azonban bizonyos, hogy az ilyen apró kulissza-intrikák a közérdeknek egyáltalában nincsenek hasznára.

Nekünk pedig nem az a célunk, hogy akár a rendőrséget, akár a polgármestert támadjuk, sőt annak örvendenünk, ha minél többször volna alkalmunk arra, hogy elismerésünknek adhassunk kifejezést.

A köztisztaság fontos kérdésében pedig nem felelősség-áthárításokra, kommunikékre és meddő polemizálásra van szükség, hanem *intézkedésekre*, — olyan intézkedésekre, amelyek célra is vezetnek.

A lelkészi nyugdíjalap gyarapítása.

A sátoraljai helyi esperesi kerület Bessenyei István apát-plébános elnöklésével e hó 11-én Olaszliskán gyűlést tartott, amelynek egyik legérdekesebb tárgya volt Payer Ferenc hercegi esperes-plébánosnak a papi nyugdíj ügyében előterjesztett javaslata. A javaslatához a gyűlés hozzájárult és felirat formájában eljuttatta a megyéspüspökhöz. Az érdekes feliratból következő részleteket közöljük:

„Ma, midőn a tanítóknak 3000 koronát meghaladó nyugdíjra van jogosultsága, 1600 koronányi lelkészi nyugdíj nem csak nem képezheti méltó kielégítést egy hosszú élet fáradozásának, de kevés a megélhetésre is.

Bizunk azon paptársainkban, akiknek Isten megadta a gondatlan megélhetés feltételeit, akik helyzetükből kifolyólag sohasem lesznek kénszerűlve a nyugdíjalap igénybevételére.

De van még egy tényező, a melynek támogatását mindaddig nem vittük figyelembe: a hívő nép, amelynek egész életünkbe egész életünkkel állítottunk szolgálatában.

A nép, amely tud és akar nem csak méltányos, de háas is lenni azok iránt, akiket minden ügyeiben vezetőként tisztelt és szeret.

Ez a nép szívesen hozzá járulni a lelkészi nyugdíjalap gyarapításához, csak a formát kell megtalálnunk.

Es itt bátrak vagyunk felvetni a gondolatot, hogy a hívek hozzájárulása templom-pénztár által fedeztessék.

Analogiákkal rendelkezünk, Az iskola fenntartó hitközség az iskola pénztárból minden tanítója után évi 24 koronát fizet a tanító nyugdíj alap javára 1910 évig a 30 filleres beíratási díj is e célra fordítottatott.

A politikai község a jobbadán állami teendőket teljesítő jegyzők nyugdíjalapjához a saját pénztárból szintén hozzájárul és bár meggyenkben ezen hozzájárulás a jegyző nyugdíjigényének 12 százalékát teszi ki ezidőszertint mégis minden nehézség nélkül folyósítottatik.

A méltányosság alapján kérhetjük tehát mi is, hogy a hívek a templompénztárból a lelkészi nyugdíjalaphoz hozzájáruljanak.

A hozzájárulás mérvét illetőleg bátrak vagyunk javaslatba hozni, hogy minden egyes plébánia templom ugyanannyit adjon mit amennyivel az ott alkalmazott lelkész és segédlelkész együttesen adózik az alap részére.

NAGYPÉNTEKI LEVÉL.

(Saját külön nagypénteki humoristáinktól.)

1913. március 21.

Tekintetes Szerkesztőség!

En, tisztelettel alulírott vagyok az a szerencsés, aki tavaly Husvét előtt Nagyszombathra voltam kiküldve, mint gépügynök, jelen alkalommal pedig a tek. szerkesztőség Nagypéntekre méltóztatott kiküldeni, mint alkalmi tudósítót.

Utasításomhoz képest a legnagyobb lelkiismeretességgel és pontossággal jártam el, s nagypénteki tudósítomat a következőkben bocsátom a t. szerkesztőség rendelkezésére.

Ma, 1913. március 21-én, pénteken, mosta holló a fiát, híven a kötelező régi hagyományokhoz. A színhelye és pontos ideje még nem volt megállapítható, de a rendőrség erőlyes nyomozást indított a mosás körülményeinek kipuhatólására. Tekintettel arra, hogy derék rendőrségünk az utóbbi időben már több eredményes nyomozást folytatott, — nincs kétség az iránt, hogy a jelen esetben is kiváló eredménnyel fog működni.

Mint értesülünk, a mosás színhelyének pontos megállapítása után a város hatóságai helyszíni szemlélet fognak tartani, külön szemleldjakkal és az oda és visszautazás költségeinek megtérítésével. A helyszíni szemle eredményét az esetleges téves információkkal szemben részletesen és tárgyilagosan a város hivatalos lapja fogja közölni.

A Magyar Tudományos Akadémia matematikai és csillagászati szakosztálya hosszas és beható tudományos kutatások alapján hitelesen megállapította, hogy: „egyszer esik esztendőbe” nagypéntek.” A nagyleletőségű tudományos felfedezést vaskos kötetben ismerteti az Akadémiai Kiadványok sorozatának legújabb száma.

Mint értesülünk, újabban a nyelvtudományi szakosztály is foglalkozik ezzel a fontos kérdéssel, a közméret népdal kapcsán, amely azt mondja, hogy:

„Egyszer esik esztendőbe”

[nagypéntek, Zsidó asszonyt megölelni nem vétek“

A népdalnak ez utóbbi, második sora élénk vitára adott alkalmat, amennyiben némelyek azon nézetüknek adtak kifejezést, hogy igenis vétek, sőt nagy vétek, — míg mások amellett foglaltak állást, hogy nem vétek, de hogy is vétek, sőt ellenkezőleg a keresztény asszonyt megölelni sem vétek.

Végre is az utóbbi felfogás győzött. A mozgalom Ujhelyben is nagy arányokat öltött, s mikor híre jött a felekezeti különbség nélküli liberális felfogás győzelmének, ez a hír olyan lelkes tüzbe hozta a kedélyeket, hogy Frishe Heiman tiszótparancsnok azóta alig győzi a tüzet oltani.

Tisztelettel
Nagypénteki Tudósító

Hírek a mozból.

— Zsufolt házak. —

Csütörtök este még egyszer bemutatatták Dumas remekművének, gróf Monte-Cristónak osudálatosan szép felvételeit. A színház teljesen megtelt s a közönség ezt is, a pompás kacagató mellékműsort is tapsokkal ünnepelte.

Szombat este megint szenzációs dolog lesz: egy háromfelvonásos színes dráma. Színes drámát még az idén nem láttunk. A múlt évben mindössze kettő volt s mind a ketőnek tündöklő színei, meglepő szépségei elragadták a közönséget. Ezért nézünk most nagy várakozással a színes dráma elé, amelyhez még egy színes tájkép is csatlakozik, úgy, hogy egy este két színes darab lesz.

Vasárnap a műkedvelői előadás miatt csak egy előadás lesz délután öt órakor. Bemutatják a világhírű s itt is megbámolt *Gar el Hama* című detektivsorozat legújabb részletét, remek kísérő műsorral. Ne mulassza el senki, pompás dolog.

Hétfőn nem lesz előadás, kedden két előadásban, délután és este egy nagyszabású, híres drámát mutatnak be, amelytől heteken át volt elragadtatva a fővárosi közönség. Címe: *A démon*.

Legközelebb még egyszer bemutatják *A rongyszédőt*, amely a multkor olyan rendkívül tetszett s amelyben különösen egy égő palota összeomlása olyan hihetetlen élethűséggel s olyan csodálatos szépen van bemutatva.

HIREK.

Kossuth szobrához.

— 1913. március 15. —

A szabadságnak ünnepe. Kossuth Lajos, hozzád jövünk. Szálljon lelünkbe szellemed, Ihlesse meg ösüggéit szívünk. Talapzatodról nézz le ránk: Az arcunk szögyenpirban ég. Keblünk keserves sóhaját Küldjük, te szent szobor, feléd.

Nem az örömnök ünnepe Most márciusnak idusa. Tiprott jogért, becsületért Folyik nehéz, kemény tusa. Élősi, rut píca-bad A nemzet vért szívja most. Oh, mért nem küld az Istenünk, Mint akkor, egy Kossuth Lajost.

Mért nem nyitod fel, szent szobor, Előtünk néma ajkadat. Hegyen, völgyön hadd zugna át Mennydörgő, harsogó szavad. Hangdóttól hadd pusztulna mind A szolgálkú gyászmagyar, S pusztulna mind a bün, a szenny, Mit fertőzött leplük takar.

A márciusi nagy idők Szelleme, óh, hadd lengne át, Sepernél el kegyetlenül!

Nem ruha teszi az embert, Járhat bármily rongyosan, mert lédelog a

Bersonsarok

Díceg járhat attól kapok.

beszámoló Budapest

Sirolin "Roche"

biztos hatású tartós köhögésnél, a légutak hurutainál, hörghurut és asthmánál. Influenza és tüdőgyulladások után a jóízű Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúra megvéd az összes ártalmas következményektől. SIROLIN, "Roche" oldólag és fertőtlenítőleg hat; elősegíti az etvágyat és emésztést. Sziveshejük a gyógyszárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

A jogtörök gonosz hadát.
Egy szobor jövönék hajnalra.
Legyen e mai ünnepünk.
Küzdelmünk nevéz során
Kossuth Lajos! Te légy velünk.

Eltűntünk Isten temploma,
A föld, az ég legyen tanunk,
Ami neked, dicső szobor
Szent esküvel ma fogadunk.
Hogy bármit rejtsen a jövő,
Hogy bármit hozzon végzetünk,
Minden viszály, vihar között
Hozzad örökre hűk leszünk.

Hadd jöjjön hát a küzdelem!
Legyen bár sorsunk mostoha,
A nagy kultónak szofatát
Mi nem feledjük el soha.
Fülükbe és szívünkbe cseng.
Amíg a sir be nem takar:
„Hazádnak rendületlenül
Légy hiva mindig, óh magyar!”

Kárpáthy Laszlo

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső husvétii ünnepek miatt szombaton, március hó 29-én fog megjelenni.

A Kassai plébánia pályázói közt újabb komoly jelöltként emlegetik **Oppits Sándor** nagymihályi kanonok plébánost. A nagymihályi plébános különben éveken át a kassai tanítóképző intézet tanára volt.

Március 15-iki ünnepély. Mult számunkban részletes tudóstást közöltünk a március 15-iki ünnepségek lefolyásáról. Az emittet hazafias ünnepélyeken kívül a gyártelepi munkásság is leikesen megünnepelte a szabadság napját szombaton este a Tulipán-vendéglőben. A dalarda hazafias énekszámai mellett igen sikerült volt a Rímár Ilonka szavalata és Weisz Jenő szöloéneke. Az ünnepélyt táncmuláság követte.

Halálkozás, Csérei Herman varannói takarékpénztári vezérigazgató neje hosszú és kínos szenvedés után fojót hó 19-én jobb letre szendőrüit. Az Istenben boldogult urnó Varannó tarsadalmának közseretében állott tagja volt. Temetése f. hó 20-án a részvét impozáns megnyilvánulása mellett ment végbe. Varannó s vidéke tarsadalmának színe java számban jelent meg a végigtartességben, melyen dr. Klein kassai hitszónok szép szavakban esztelte az elhült érdemeit. A varannói takarékpénztár koszoru megváltás címén 50 koronát osztott el a város szegényei között.

A Zsolyomka befödése. Már meglehetősen hosszú ideje annak, hogy a Zsolyomka mentén lakó ház és telektulajdonosok kérvényit nyújtottak be a patak medrének betakarása iránt, olyképen, hogy a Zsolyomkamedre a csatornahálózatba illesztessék be, mint a város egyik főcsatornája. A Zsolyomka medre csakugyan szomorú dokumentuma az ujhelyi közpiskolának. Dögölt macskák, ganaj, szemét uszkálnak a patakban, megfertözve a levegőt és az egészségre ártalmas bacillusos miriádjaikat árasztva szét, közegészségügyünk nagyobb dicsőségére. Amellett a közlekedés szempontjából is veszedelmes az a mély medrű patak. Különösen este és éjjel a nyakát szegheti ott bárki, akinek szeme még nem sokott hozzá az ujhelyi híres közvilágításához. Az érdekelt háztulajdonosok kérésére még nem érkezett válasz. Ellenben arról értesülünk, hogy a város be szándékozik takartatni a Zsolyomka felső részét, a pincék és borházak környékén, tehát ott, ahol legkevésbé szükséges és ahol legfeljebb a pincézni jár, mulató urak szeghetik a nyakukat. Lejebb azon-

ban, ahol a közérdek szempontjából csakugyan halaszthatatlan szükség volna a sürgős hatóság intézkedésre, továbbra is a dögölt macskák hült tetemei és egyéb épületes látványok fogják a szomorú gyönyörködötteti és a közintézettség és közegészség ügyét hátramozdítani. Pedig már igazán legfőbb ideje volna az érdekelt kérését megszívlelni és e tirthetetlen állapotokat megszüntetni.

Tűz a műhelyben. Ez a hónap a tűzék hónapja. Jóformán minden számunkban kisebb-nagyobb tüzesetről kell beszámolnunk. Tegnapelőtt éjjel fél 1 óra tájban még eddig ki nem puhatott okból tűz támadt Blum Géza butorkereskedő Sennyey utcai asztalosműhelyében. A tüzet a műhelyből kitóduló füstrel Reichard Mór kavés vette észre és arról a rendőrséget értesítette. Mire a tüzoltóság megérkezett, már kevés dolga akadt, mert addig a tüzet már csaknem elfojtották. A helyszínen jelvolnt rendőrkapitány és tüzoltóparancsnok megállapították, hogy a város közepén levő műhely elhelyezése és berendezése felette tűzveszélyes, miért is a műhely bezaratása, vagy megfelelő patakittatása, iránt a hatóság eljáras megindult.

Letartóztatott ékszerlovaj Reichard Armin zálogháztulajdonos értesítette a rendőrséget, hogy Török Károly cipész neje 6 koronánál több mint 200 korona értékű briliáns gyűrűt zálogosított el. A nyomozás megállapította, hogy az értékes gyűrűt Hunyadi Róza 17 éves cseléd lopta Zimmer Henrik lakásából aho szolgált. Adtak az ügyességnek.

Az „Omke” ápr. hó 6-án tart a évi közgyűlést. (Budapest V. Akadémia u. 3. sz.) Az Omkének a magy. kereskedelem érdekében kifejtett üdvös munkáját ismeri minden magyar kereskedő, közérdeklő tevékenységének nagy súlyt kölcsönöz a tagok érdeklődése és a közgyűlésen való tömeges részvétele. E célból kedvezményes vasuti jegy váltására jogosító igazolványokat bocsájt ki a tagok részére. Az igazolvány apr. 2-től 9-ig szól. Aki ily igazolványra igényit tart sziveskedjen Szabó Jakab kerületi titkárnál bejelenteni.

Mozgalom a munkásbiztosító törvény ellen. Az ország kereskedő és iparos közönsége élenken érzi a munkásbiztosító törvény hibáit, s ezért a törvény oly irányban való módosítása iránt indított mozgalom, hogy a munkaadó minden felelőség alól mentesíttessen és a bejelentés kötelezettsége a munkásokat terhelje, mint akiknek az érdekeiről van szó. Ez iránt felterjesztést intéztek a kereskedelmi miniszterhez, akit az ország valamennyi ipartestületének és kereskedelmi egyesületének küldöttsége fog felkeresni a törvény revizója érdekében.

Villamoszerelői és gőzmotor kezelői tanfolyam nyílik meg április hó 1-én a kassai m. kir. állami felső ipariszkolában. A villamos szerelői tanfolyam heti 10 órával 6 hétig tart, s azok számára van, akik villamos vezeték szerelési, villamos gépek, készülékek, szerszámok stb. arankörbe való kapcsolását üzembehelyezését és kezelését kívánják gyakorlati uton elsajátítani. Az oktatás elméleti tanításból, laboratoriumi gyakorlatokból és demonstrációkból áll. Felvétetnek olyan iparomsterek és segítők, akik dinamogépkészítő tanfolyamot végeztek, vagy annak megfelelő ismeretekkel bírnak. A gőzmotorkezelői tanfolyam majus hó 6-ig tart. Ennek a tanfolyamnak célja az, hogy a gáz, benzin, kőolaj és szeszmotorok szerkezetével, működésével és kezelésével megismerkedhessenek

azok, akik ilyen motorokat üzemen tartanak, vagy kezelni szándékoznak. A felvételnél előnyben részesülnek azok, akik három havi gyakorlatot mutattak ki a gázmotorkezelésben, továbbá azok, kik géplakatos vagy gépkészítő tanfolyamot végeztek, vagy ezekkel egyenértékű ismereteket igazolnak. Bővebb felvilágosítást az intézeti igazgatóság ad.

Üzelmek a gazdák rovására. Gazdáink nem képzhetik, hogy a tavalyi esős ősz következtében mily nagy tömegben hoznak az idén forgalomba részt jőhiszeműleg, részint tudva csekélyebb értékű, sőt egészen értéktelen magféléket. Minél alacsonyabb árakon kínálják, annál biztosabb, hogy például a repámag melyből a hírhedt bezenci hibás, selejtés áru több ezer zsakkal van a vidéken elhelyezve, — legtöbbször esetben dohos és általában igen rosszul csirázik, sőt az északkelet-oroszai között is van ilyen elég az idén. Ami pedig a loherét illeti, köztudomású, hogy a mult napokban érkezett Fiuménél Magyarországra mintegy 20 vagon olasz rostaalja, melynek az a hivatása, hogy honi löhere közzé kevertessék. Nem is szölvá a lucernáról, melyre nézve az „Erdélyi Gazda” szaklap március 16-iki számában is megírta, hogy a teljesen értéktelen turkesztáni lucerna nagy tömegben került Bécsből magyar vidéki kereskedők-höz. Jó lesz tehát nagyon vigyázni, maradjunk meg a régi megbízható cégnél és ne üljön föl se kereskedő, se gazda az emittet igen alacsony ajánlatoknak, melyeknek célja nem egyéb, mint hasznavehetetlen portekán akármilyen áron tudalni. Ha gazdáink nem érv óvatások, akkor nagy bajok lesznek és csodákat fognak ez évben tapasztalni.

Szépérek és életbölcesség jellemzi mindazokat, akik cipőiket bersonozva viselik. A új Berson gummisarok rugókony és elpusztíthatatlan.

Mathiasz János hírneves szöloészünk hírdjeiről szóló legújabb név- és árjegyzékéből verszük át a következő igen figyelemre méltó sorokat: A szölovédelem alapvető munkája: Az utóbbi éveken a peronosporán, a fűrt peronosporán és az oidiomun kívül főként a szöloföly ellen kellett a küzdelmet felvennünk. A különböző módon végrehajtott védekezéseim közben arra a tapasztalatra jutottam, hogy kiváltképpen a szöloföly ellen való küzdelemben a fősúlyt a rügyfakadás előtt való védekezésre kell helyezni. Ha csupán akkor védekezünk, mikor a szöloföly kártételét már megkezdte, az eredmény még igen nagy áldozatok árán is csak hiányos lehet, mert ilyenkor a szöloföly rendszerint már négyféle alakban van jelen. Egy része jelen van bálakban, a másik része mint pille, a harmadik rész mint tojás, a negyedik rész mint molykukac, mely a szölofűrt tönkretétele árán él és növekedik. Kora tavasszal azonban a szöloföly kizárólag bálakban, a tőkék repedéseiben tartózkodik. Itt kell a szölofölyt megsemmisíteni, mert ha a szöloföly kitelet bájait elpusztítjuk, akkor abból nem fejlődhetik ki a pille. Ha pille nincs, nincs tojás sem, ha tojás nincs, akkor molykukac sincs, mert ez a tojásból fejlődik és így a kártétel elmarad. A rügyfakadás előtt való permetezésre sokféle szert ajánlanak, de bármily különösnek látszik is, mégis úgy van, hogy ez esetben az a legbiztosabb szer, amely ogyszersmint a tóbinól sokkal olcsóbb is, t. i. kénmáj. Ebből ha 100 liter vízben 1 és fél kilót feloldunk és 1 kg. meszet is adunk hozzá, olyan oldatot kapunk, mely a szöloföly kitelet bájait biztosan megöli, de egyszersmind a peronospora és az oidiom áttelelt csirait is megsemmisíti. A meszes kénmáj oldattal lehetőleg nyomban a nyitás után permeteztessük meg a még ki nem

hajtott szölofötökéket és pedig bőságesen, mert egyáltalán nem art, ha ha a talajja is hűl belőle, mert a gomba csirákat ott is megsemmisíti.

Husvét! Mily varázs rejlik ezen szöban, hány gyermeksziv dobog, ha husvétára és husvét örömeire gondolnak. Nem játszék-e jelentékeny szerepet husvétii programunkban a husvétii kuglop? Biztosra vesszük és a magunk részéről gondoskodni akarunk arról, hogy a husvétii nyul kötelezőleg megtegye és a husvétii kuglop jól sikerüljön. Csak azt nem szabad elfelejteni, hogy annak elkészítéséhez sütőport és pedig a valódi Oetker-félet kell és hogy egész biztosan sikerüljön, hozasson Dr. Oetkertől, Baden—Wien egy kipróbált husvétii receptet melyet mindenki ki ez ügyben e céghöz fordul egy egész receptkönyv kíséretében portó és díjmentesen rögtön kaphat.

A permetezés sikerének kulcsa a gyorsaság. Aki 3—4 nap alatt képes egész szöloföt bepermetezni, annak, ha a munkához mindig idejében fog hozzá, sohasem lesz szölofölyben peronospora kára. Hát permetezőre szerelt Haizler-féle „Tempus” segélyével napoként 2 és több k. holdat lehet bepermetezni és a permetező oldatból is kevesebb kell, mint a rendes szölofóval. Azért minden szölofgazda saját érdekében szerelje fel permetező gépeit „Tempus” permeszöróval. Megrendelhető a „Borászati Lapok”-nál (Budapest, IX., Ullői-ut 25.)

Az emberség üdve. Thierry A gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse, melynek viágraszölo hatását számtalan köszönő levél igazolja. Ezen mindkét világhírű gyógyhatásukban felülmúthatatlan szer, melyek nem romlandók, csaknem minden esetben segélyit nyujtanak s gyógyulást eredményeznek. Tartsuk állandóan készészenletben ezen két világszerte ismert háziszert, de óvakodjunk minden utánzattól! Thierry Balzsam 12 kis vagy 6 nagy üveg ára 5 60 kor. Thierry centifolia kenőcs 2 tégely ára 5 60 kor. kapható Thierry A. Órangyal gyógyszerertárban Pregrada (Rohitsch mellett.)

Pesti Hírlap a második évnegyed küszöbén előfizetésre hívja fel a magyar olvasó közönséget. A Pesti Hírlap ma az ország elismert legjobbját, legerterjedtebb és legbővebb tartalmu napilapja. Peldányiszáma 120 és 140 ezer közt váltakozik (vasárnaponként egyes elarúsítással 25—30 ezerral több); ily elterjedtség és ily peldányiszámot még a legolcsóbb boulevard-lapok sem értek el nálunk. Hirdetése is azért van legtöbb, mert hirdetni csak legerterjedtebb, legnépszerűbb lapban érdemes. A Pesti Hírlap speciális rovatai: Vasárnap Krónika (írja Molnár Ferenc). Kis komédiák Kulisszák mögöl (Heltai Jenő). Pesti erkölcsök, Vidéki esetek (csupa mulattató tartalommal) s az Esti Levél (Porzsoló Kálmán). Hétköznapok (Lux Terka) és Mindennapi problémák (Szomaházy István) aktuális tarsadalmi kérdések megbeszélése. A Pesti Hírlap mindennap egy egész oldal szerkesztői üzenetet hoz, mint más lapok egyszer egy héten, tehát a közönség igényeit e téren is legnagyobbn mérvben elégíti ki. A Pesti Hírlap előfizetői „Az Erdekes Ujság” című gazdag tartalmu, pompás kiállítású képi hetilapot és a Divat Szalon című kitűnő divatlapot együtt rendelhetik meg. A Pesti Hírlap előfizetési ára április hóra 2 kor. 40 fillér április—május hóra 4 kor. 80 fill., április—június negyedévre 7 korona. A Divat Szalonnal együtt negyedévre 9 kor. 50 fill. Az Erdekes Ujsággal együtt negyedévre 9 kor. 50 fillér. A Pesti Hírlap kiadóhivatala, hova az előfizetést legolcsóbb postalával válnyal beküldeni. Budapest V., Váci-körút 78 szám alatt van,

— Az influenza ismét átvonult az országon, utjában kíséretül sok súlyos betegség szegődött. Minden náthát, minden könnyű hurutot komolyan kell vennünk és nincsen oly alkalmas szer, mint Sirolin „Roche”, mellyel a tulajdonképeni tüdőbetegségek megelőzhetők volna, áll ez pedig különösen az influenzát követni szokó tüdőgyulladásra. A Sirolin „Roche”-t bármely gyógyszerárban kapni, kellemes íze folytán gyermekek is szívesen veszik. A Kreozot tartalmu lévén, megöli a szervezetbe jutott bacillusokat és így megszünteti a betegség első jeleinél meg kell kezdeni, hogy hatása gyors és biztos legyen, azért jó ha mindig kéznél van a háznál.

— „Az Erdékes Ujság”. Megjelent Magyarország legolcsóbb, legszebb és legérdekesebb képes hetilapjának, „Az Erdékes Ujság”nak első száma. Tartalmában kitünő illusztrációkkal benne van mindaz, ami a világ és az ország eseményeit figyelemmel kísérő embert érdekelheti. Aktuális képei között ott találjuk a Voloscából hazatért Justh Gyulát, Ferencz Ferdinánd trónörökösnek egy kedves képét, amint inkognitóban utazik. Hajdumegye most felszentelt székházát. Arcképekben bemutatja a hét nevezetes embereit, a magyar társadalom halottjait, köztük Vay Adám gróft és Abrányi Kornélt, aztán a Romanovok magyar vonatkozású leszármazottját, Alexandra Pawlownát. Irodalmi sorozatában a magyar irodalom legjavát adja, az első számban Bródy Sándor, Molnár Ferenc, Bíró Lajos, Szomaházy István, Szini Gyula, Job Dániel nevei fényeskednek, e mellett gazdag humoros tartalma is, ahol majd allandóan Molnár Ferenc, Heltai Jenő és Nagy Endre tréfái találjuk. Közleményei közül kiemeljük még Blaháné naplóját. Ezzel még nem merítettük ki tartalmát és ha megemlítjük, hogy ezenkívül re-

gényt közöl, külön gazdag melléklete van az asszonyok és külön a gyermekek számára, akkor láthatjuk, hogy ma nincsen hozzá hasonló magyar képes lap. Az Erdékes Ujság a Légrády Testvérek kiadásában jelenik meg Budapesten, Váci-körút 78. Előfizetési ára páratlanul olcsó: negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 20 fillér.

— A „Vasárnapi Ujság” március 23-iki husvétjé száma a szokottnál nagyobb terjedelemben jelent meg s nagy mennyiségű pompás képet mutat be a husvétülnépről, a Múcsarnok kiállításáról, Bródy Sándor új darabjairól, a legutóbbi bajnoki football-verseny, József nádor első feleségének Mária Pavlovna orosz nagyhercegnének képe, képek a jég pusztításairól a Balatonon, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kvassay Ede regénye, Léva József, Szabolcs Mikály, Petri Mór, Peterdi Andor versei, Szőlőssy Zsigmond novellája, egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények: Mikszath Kálmán egy kiadatlan fiatalkori humoros levele, egy Mátyás királyról szóló régi magyar ének szövege és kótája. Várnay Sándor a most elhunyt író utolsó cikke s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet sakkjáték stb. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 6 kor. a Világkrónikával együtt 6 kor. megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest IV., Egyetem-utca 4 sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

Felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit, hogy a február hó végén lejárt előfizetési díjat lehetőleg postafordultával küldjék be, nehogy a lap további szétküldésében akadály legyen.

SPORT.

Kaptuk és adjuk a következő sorokat:

„F. hó 19-én a „Felsőmagyarországi Hirlap” Sport rovatában egy cikk jelent meg, mely cikk tévesen a „Sátoraljaújhelyi Vasutas Sport Club” széthuzásának tulajdonítja, hogy a helybelyi klubok nem egyesültek a SAC. pályájának körülkerítésére szíval egy közös, jól berendezett pálya létesítésére.

A Máv. igazgatósága a „Vasutas Clubnak” egy ingyen telket helyezett kilátásba s pusztán ez az oka, hogy a „Vasutas Club” a SAC-al való egyesülés tárgyalását elhalasztotta addig, míg végleg eldől, hogy tényleg megkapja-e a telket vagy nem, széthuzásról tehát szó sincsen.”

A „Sajghetvi Vasutas Sport Club” elnöksége.

Nyilt-tér.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmas rend tulajdona. Elsőrangú kenes hevívíz radioaktív gyógyforrások: modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére, Török-, kő- és márványfürdők, hőlég-, szénsavas- és villamos-vizfürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használtaknak főleg csúszos bántalmakkal és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál, 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenédj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság

Kiadóhivataladonos:

LANDESMANN MIKSA

Hirdetések felvételnek lapunk kiadóhivatalában

Egy okos fej minden alkalommal

Dr. NETKER sültőporát
használja ára 12 fillér.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott élesztőpótló.

Használata által minden tézta nagyobb, lázab s könynyebben emészthetővé lesz. Dr. Oetker-fele Vanilincukor a 12 f. a legnemesebb fűszere minden tézstának, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglupf torta, pudding és tejszín, továbbá finom vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére. Pótló 2-3 cső vaniliát. Ha félcsomag Dr. Oetker Vanilincukrot 1 kgr. cukorral keverünk ez ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, ugy egy kitünő aromájú, teljes italt kapunk.

Dr. Oetker sötőpora és vanilincukor minden fűszerkereskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen!

LANDESMANN MIKSA ÉS TÁRSA

SZÁMOZÓ GÉP

VILLANYERŐRE BERENDEZETT KÖNYVNYOMDÁJA

LYUKKASZTÓ GÉP

SATORALJAUJHELY, RÁKÓCZY-UTCZA 1. SZAM.

TELEFON: 10 SZAM.

ALAPITTATOTT 1889-BEN.

TELEFON: 10 SZAM.

**Eljegyzési és esküvői értesítések,
névjegyek és báli meghívók a leg-
izlésebb kivitelben készítettnek.**

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

MODERN! IZLÉSESEK!

FINOM!

LEVÉLPAPIROK

egyszerű és elegáns dobozokban,
sokféle színárnyalatban, legkülön-
bözőbb alakokban és mindenféle
árban kaphatók dus választékban

LANDESMANN MIKSA és Tsa

könyv és papirkereskedésében

SÁTORALJAUJHELY, RÁKÓCZY-UTCZA 1. SZÁM.

Telefonszám: 10.

Telefonszám: 10.

Kossuth Ferenc-utcai 16 számú házam (közvetlenül az állami borpince mellett.)

május 1-től kiadó.

Van benne 4 lakoszoza 1 fürdőszoba, verenda, kert és a szükséges melléképítmények. Bővebb felvilágosítást nyújt SCHWEIGER Kossuth Lajos-utca 24 szám alatt.

Özv. Roóz Adolfné.

Miskolc Rosenberg-palota.

1913. sz. 1913. vh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági vjhajtó az 1881. évi LX. tc. 102 §. értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a sauhelyi kir. tsvszeknek 1913. évi 3113 V. sz. végzése következtében dr. Forgon Mihály ügyvéd által képviselt Harabulya Andráss javára 566 korona s jar. erejeig fogantatott kiellégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 986 koronara becsült következő ingóságok u. m. 2 drb. ló, tehén, bornyuk stb. nyilvános arverésen eladhatnák.

Mely arverésnek a királyhelmei kir. jarásbíróság 1913-ik évi V 112/1 számú végzése folytán 566 korona tökéletesítés, ennek 1912. évi dec. hó 21 napjától jaro 6 százalék kamattal és eddig összesen 168 korona 75 fillérben biróilag mar megállapított költségek erejeig Leleszen leendő megtartására 1913. évi március hó 28-ik napjának delután 3 orakor határidőit kituzetik és ahhoz a venni szandekozók ezennel o y megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-ai értelmében keszpenzfitetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaron aul is el fognak adatni.

Amennyiben az elarverezendő ingóságokat masok is le és felülfogantatták és azokra kiellégítési jogot nyertek volna, ezen arverés az 1881. évi LX. tc. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Királyhelmeccz 1913. évi március hó 18 napján.

Udvarhelyi Béla
kir. bir. végrehajtó.

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás
fojtóköhögés és luhurut ellen
millió ember

használja a

Kaiser-féle
mell-karamellákat.

6100 közj. hitelesített orvosi
és magánbizonyítvány
kezeskedik a biztos
sikerért.

Nagyon jóízű bombon.

1 esomag á 20 és 40 l. 1 doboz á 60 l.

Kaphatók: Widder Gyula gyógy-
szertár és Hrabéczy Kálmán dro-
l. gériájában Sátoraljaujhely.

Jó forgalmu üzlet csa-
ládi okok miatt eladó,
bővebben a kiadóhiva-
talban tudható meg.

Eladó egy jó karban
levő zongora.

Értesítést ad a kiadóhivatal!

PFEIFFER SÁNDOR építész
építőmester.
Sátoraljaujhely. Jroda és telep: Árpád-utca 19. (Saját ház.)

Elvállal mindennemű épületek tervezését és felépi-
tését, építkezések művezetését és leszámolását, tűzbiztos
gipsz és vasbeton nyenzetek készítését minden néven
nevezendő vasbeton szerkezetek statikai számítását
és azok kivitelét, cement, granátó-terrazó, keramit,
aszbeszt, aszfalt stb. burkolatok készítését.

Állandó raktár: román és portland cement homlokzat
köpor, asztalt szigetelő lemez és kátrány termékekben.

1878 óta! Mindenütt bevált híres, közkedvelt minden
létező házi szert felülmul.

A valódi centifolia-kenőcs

(ezelőtt ugynevezett csodakenőcs)

EREJE ÉS HATASA:

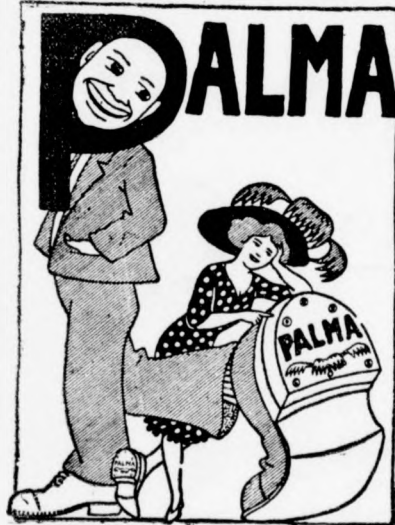
Megakadályoz s megszüntet vérmér-
gezést. Operációt tesz feleslegessé.
Használó szoptatós nőknél, te meg-
indítá-nál s emlő megkeményedés
ellen Orbán s bármilyen elavult
bántalmaknál, sebes és feltört lu-
baknál, sebeknél, dagadt lábakknál
esontszund is, kard-, szurt-, lött-,
vágott-, zuzott sebeknél, idegen tes-
tek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét,
tüske stb. mindenféle daganatnál, fekélynél, kinő-
vésnél, karbunkulusnál, képződéseknél, épp így
ráknál, továbbá feregél vagy rothadásnál, menés
által feltört lábakknál, bármely égési sebnél, elfa-
gyott testrészeknél hosszú betegségeknél előfor-
duló fültekvéseknél, nyakdaganatoknál, véreléseknél, fülfolyásnál va-
lamint kipállás ellen gyermekeknek stb. kiváló és biztos gyógyhatásu.
Két doboznál kisebb rendelés nem lesz szállítva. Szétküldés utánvétel-
vel, vagy a pénz előzetes beküldése ellenében. Két tégely ára K 3.60. Na-
gyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Budapesten kapható: Török József gyógyszerárban s a legtöbb
gyógyárban. Nagyban kapható Thalmayer és Seitz, Kochmeister utó-
dai és Radanovits Testvérek drogeriájában Budapesten. — Ahol nincs
lerakat, ott rendeljünk.

THIERRY A. Orangyal-gyógyertárából PREGRADA
(Rohitsch-Sauerbrunn mellett.)

Mindenütt ismert
egyedül valódi
balzsam 122 vagy
61 vagy 1 családi
uti üveg K 5.60

Hirdetések
felvételnek
e lap
kiadóhivatalában.

INGYEN ráfizetés nélkül becsérél öreg használt gram-
fonlemezeket ujakra WAGNER „HANGSZERKIRÁLY”
Budapest, József-körut 15.
Árjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

SALGÓTARJANI
Köszénbánya Részvénytársulat
széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)
NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljaujhely
rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és
durva szemű kétszer mosott kovács szén és kokszt
valamint porosz briket kapható.
Superfosfát-műtrágya Káli só

A peronospora, valamint a gyümölcsfákon, burgonyaföldeken és egyéb növényeken élőködők ellen

nagy sikerrel védekezhetünk

a **MAYFART-féle önműködő SYPHONIA** permetezővel

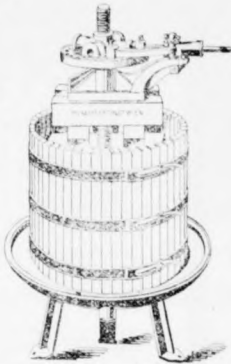
Bor- és gyümölcsajtók,

„Herkules“

Hydraulikus ajtók, szőlő- s gyümölcsörliők teljes mustberendezések stb. gyártása,

továbbá kaphatók a legjobb kivitelű gazdasági gépek és eszközök.

MAYFART PH. ÉS TÁRSA

gazdasági gépek gyáraiban.

WIEN, H. Taborstrasse 71. szám.

Frankfurt a M. m. Berlin Páris.

A 014. sz. börtartalmu képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük. Képviseleők kerestetnek.

Egy szőlőbirtokos se mulassza el összes **permetezőgépeit**

„TEMPUS“ permeszóróval felszerelni!

KÉTSZERES MUNKAKÉSSÉG! ARA K 18.

Ismertető füzetet küld, rendelést elfogad a „BORÁSZATI LAPOK“ szerkesztősége Budapest, IX. ker. Üllői-ut 25.

Pályázati hirdetés.

A szilvásujfalusi (Zemplénm. vasuti állomás Kozma) róm. kath. hitközség új templomot épít, mely célból az összes munkálatok végzésére pályázatot hirdet.

Pályázni csakis az összes munkálatokra lehet s a zárt ajánlatok az 1913. évi április 8-ig bezárólag a helybeli plébániára címezve küldendők be.

Elkésve érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A részletes tervek és vállalati feltételek megtekintése a plébánián vállalkozók rendelkezésére áll. Sem utazási költség, sem költségvetés nem díjaztatik s a hitközség előljárósága fenntartja a jogot, hogy a pályázók közül, tekintet nélkül az ajánlatra, szabadon választhat.

A pályázatok felbontása és versenytárgyalás folyó év április 13-án délután 4 órakor a plébánián.

Szedlák Ede
róm. kath. plébános.

A szőlőmolyt, a hernyókat és rovarokat különböző penészgombákat legbiztosabban a tél folyamán, téli alakjukban semmisíthetjük meg. E célból a szőlőtökéket és gyümölcsfák törzseit és koronáit a rügyfakadás előtt meszes kénmájoldattal

alaposan permetezzük meg.

100 liter vízben
1 és fél kg kénmájat
1 kg. meszet oldjunk fel.

Mayerfi-téle kénmáj és kecskemét por eredeti gyári áron kapható

BEHYNA TESTVÉREK CÉGJÉNEK SÁTORALJAUJHELY.

DEBRECENI DEBRECENI

No lám... Ez a valódi **Jacobi antinicotin** szivarok-hővel!

ES-KA LEGMODERNEB ELEGANS KERÉKPAR a Triumpf osztrák kerékpár ipar ERSENY NELKÜL LEGOLCSÓBB árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kastrup és Swetlik Fahrradfabrik Eger Böhmen.

II. **cs. és kir. Szabad. Keleti-féle sérvkötők**

pneumatikus gummi pelottával a legtrókéletesebbek
Háskötők hölgyek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen.
Gummi görseér harisnyák.
Műlabákat és műkezeket amputáltak részére.
Testegyenestítő járó és támgepeket.
Mű- és támasztó FÜZÖKET. ferdén nőttek részére valam.
Egyenestartókat tartozó özs-szes czikketek beteg poláshoz a legjutányosabb gyári árak mellett.

KELETI J. cs. és kir. szabad. sérvkötők és testegyenestítő gépek gyára. BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17. vid. Legujabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék INGYEN és BERMENŦVE. Alapítva 1878. Telefon 13-76.

LANDESMANN SAMUEL

szijgyártó és nyerges Sátoraljaihely, Rákóczy-utca 6. szám
Készít és vállal mindenféle e szakmába vágó munkát, javításokat elfogad. — Különlégességek; ostorok, izasztó stb. raktár.

ÉRTESÍTÉS.

A mélyen tisztelt vásárló közönség b. tudomására hozom, hogy Sátoraljaiúj helyben, a Kellner-féle házban levő

divat, vászon és kelengye üzletemet

ugyanabba az épületbe a volt Szegő-féle helyiségbe **HELYEZTEM ÁT.**

Megnagyobbított áruházamban **a legújabb áruk már megérkeztek** és van szerencsém annak megtekintésére **a tisztelt hölgyközönséget meghívni.**

Dusan felszerelt raktáramban kaphatók: **a legújabb női costüm és ruhakelmék, blous és ruha selymek, továbbá kész női és férfi fehérneműek, teljes menyasszonyi kelengyék, szőnyegek, függönyök, linoleum, ruhadiszek és rövidárúk. Kötött áruk nagy választékban.**

Amidőn új vállalkozásomhoz a t. közönség b. pártfogását kérem, egyben biztosítom olcsó szolid áraimról és előzékeny kiszolgálásaimról.

Kiváló tisztelettel:

Klein Kálmán.

SZŐLŐBIRTOKOSOK

különös figyelmébe!

HA Forhinnal permetez

Rézkénpporral poroz és

Bagollal öli a szőlőmolyt:

I - SZÖT
kevesebb
a gond,
II - SZÖT
kevesebb
a munka,
III - SZÖT
kevesebb
a munkabérlő.

Forhin a sokszorta megjavított bordói keverék és számtalan készöndő- és elismerő-levél tanúsága szörínt mindenütt a legnagyobb meglepéssel használják. A -nak nincs üledékel vízbe dobva azonnal oldódik és **biztosan pusztítja a peronoszpórákat;** egy kész anyag, főalkatrésze rézgalic, tapadóképessége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele; használatá előlasi munka- és pénzmeztakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümöleskertészek használnak saját érdekükben Californiai lét, a gyümölesrovarok elleni védekezésre rovarenyvet minden kártékony rovar lekötésére, rovarfogó övet az összes kártékony rovarok elfogására, Laurinát a rovarok ellen nyári védekezésre, Lauril Karbolineumot a rovarok elleni téli védekezésre, Lauril oltóviaszt az oltványok nemesítésére, Ichneumint a zsenge virágok permetezésére, Nicotin Quassiakivonatot falkolák permetezésére, Topomort mezzei egerek pusztítására, Pampilt rovarok és darazsak elfogására, Tessék mindezen cikkekről kimerítő leírást és használati utasítást kérni, melyet ingyen és bétmedítve küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár
BUDAPEST, VI., VÁCI-UT 93 v,

valamint képviselője: Fűhrer Miksa és fia Olaszliszka.

Eladó szőlő oltvány!

Ripária Portális alanyra oltva
12 borfajés 7 csemegefajokban:

Molnár Mihálynál
Abaujszántón.

Egy éves gyökös oltvány darabja 5 kr.
Sima zölő oltvány " 3 kr.
Gyökeres Ripária Portális " 2 kr.
Sima Ripária Portális " 1 kr.
Delaware gyökeres " 15 kr.

A KASSAI IPARMŰVÉSZETI
KIÁLLÍTÁSON NAGY ARANY
ÉREMMELEL KITŰNTETVE.

A KASSAI BUTORKÉSZÍTŐ IPAROSOK
ÁRUCSARNOK SZÖVETKEZETE.

Mint az Országos Központi
Hitelszövetkezet tagja.

KASSA, FŐ-UTCZA
10. SZAM I. EMELET.

Allandó butorkiállítás!

OH! JAJ!

**Köhögés,
rekedtség**

és elnyájkásodás ellen
gyors és biztos hatásuak

EGGER

mellpasztillái

az étvágyat nem rom-
bítják és kitűnő ízűek.

Megfolyt az az átkozott
köhögés.

ELJEN!

Egger mellpasztillái
csakhamar meggyógyított!

Doboza 1 és 2 K. Próbadohoz 50 fill.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

Fő- és zétküldési raktár:

Dr. EGGER LEO és EGGER I. Bpest, VI. Révai-u. 12.

Kapható: Sátoraljaiúj hely: Kádár Gyula, Kinossey Péter, Wiedor Gyula
gyógyosztárakban, Hrabóczy Kálmán drogeriában, Homonna: Fábian
Arnold, Pető Ernő, Nagymillás: Kronovits Miksa, Rácz Henrik, Tolnay
Imre, Sárospatak: Kosa Sándor, Szitropkó: Dukai Tivadár, Tereza!
Tóperczek A. gyógyosztárában.

„NIGRIN”

a legjobb cipőkrém az
egész világon!

Az eddigi világhírű wixnek vitriol nélküli gyártása is.

St. Fernolendt, Wien III.

es. és kir. udvari szállító

80. éves gyári fennállás.

